

**MERSİN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM
VE SINAV YÖNETMELİĞİ**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Mersin Üniversitesine bağlı enstitüler tarafından yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin genel usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; Mersin Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli ve tezsiz yüksek lisans ile doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşan eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Akademik takvim: Her yıl Senato tarafından onaylanan lisansüstü eğitim-öğretim dönemlerinin başlama ve bitiş tarihleri ile başvuru, kayıt, sınav ve diğer önemli tarihleri içeren takvimi,

b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

c) ALES eşdeğer puanı: Graduate Record Examination Test (GRE) veya Graduate Management Admission Test (GMAT) sınavlarından alınan ve Senato tarafından belirlenen ALES puanına eş değer puanı,

ç) Anabilim/anasanat dalı (ABD/ASD): Enstitüye bağlı ilgili anabilim dalını ve anasanat dalını,

d) Anabilim/anasanat dalı (ABD/ASD) kurulu: Enstitüye bağlı ilgili anabilim dalı ve anasanat dalında görevli bütün öğretim üyelerinden ve öğretim görevlilerinden oluşan kurulu,

e) Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS): Öğrencinin bir dersi başarıyla tamamlayabilmesi için yapması gereken çalışmaların tamamını kapsayan ve öğrencilere kazandırılacak bilgi, beceri ve yetkinlikleri elde etmek için gerekli olan toplam iş yükünü temel alan sayısal değeri,

f) Bütünleşik yüksek lisans: Genel not ortalaması belirli bir seviyenin üzerinde olan başarılı öğrencilerin lisans öğrenimi esnasında yüksek lisans seviyesinde bazı dersleri alarak, uygulamalı mesleki deneyim kazanması, yüksek lisans öğrenimine ilişkin planlamayı lisans mezuniyetinden önce yapmasını sağlayarak zaman kazanması ve yüksek lisans öğrenimi yapması için teşvik edilmesini amaçlayan programı,

g) DUS: Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,

ğ) Enstitü: Mersin Üniversitesine bağlı ilgili enstitüleri,

h) Enstitü Kurulu: İlgili enstitü müdürü, müdür yardımcıları ve enstitüye bağlı ABD/ASD başkanlarından oluşan kurulu,

ı) Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): İlgili enstitü yönetim kurulunu,

i) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,

j) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,

k) Program: İlgili anabilim/anasanat dalı programını,

l) Seminer: Lisansüstü öğrencilerin hazırladıkları, bilimsel/sanatsal bir konunun incelenip irdelenmesine dayanan sözlü olarak sunulup değerlendirilen yazılı bir rapordan oluşan çalışmayı,

m) Senato: Mersin Üniversitesi Senatosunu,

n) TUS: Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,

o) Ulusal kredi: Bir lisansüstü dersin yarıyıl değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamını,

ö) Uzmanlık Alan Dersi (UAD): Lisansüstü öğrencilerin çalışmalarına yönelik olarak danışman tarafından açılan, öğrencinin araştırma faaliyetlerini yönlendiren ve her yarıyıl alınması zorunlu olan dersi,

p) Üniversite: Mersin Üniversitesini,

r) Yabancı dil sınavı: ÖSYM tarafından yapılan merkezi yabancı dil sınavı ya da ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavını,

s) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

ş) **(Ek:RG-27/3/2026-33206)** Eşdeğer diploma programı: İsimleri aynı olan veya enstitü yönetim kurulu tarafından içeriklerinin en az %80'inin aynı olduğu tespit edilen lisansüstü diploma programlarını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim ve Öğretim ile İlgili Genel Esaslar

Lisansüstü programlar

MADDE 5- (1) Lisansüstü programlar; tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşur.

(2) Bir lisansüstü eğitim-öğretim yarıyılı sınavlar hariç on dört hafta (yetmiş iş günü) olarak düzenlenir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

Lisansüstü programların açılması ve yürütülmesi

MADDE 6- (1) Açılacak lisansüstü programlar; güz ve bahar olmak üzere yarıyıl esasına göre düzenlenir. Program açma teklifleri ilgili YÖK kararları çerçevesinde, enstitü kurulunun önerisi, Senatonun kararı ve YÖK onayı ile kesinleşir.

(2) Lisansüstü programlar ABD/ASD ile aynı adları taşırlar. Enstitülerde Rektörün önerisi ve YÖK kararı ile lisansüstü eğitim-öğretim yapmak üzere fakülte, bölüm veya anabilim dalından farklı bir adla, disiplinler arası bir anabilim dalı enstitü bünyesinde kurulabilir. Bu anabilim dalının başkanı, ilgili dekanların görüşleri alınarak enstitü müdürü tarafından üç yıl süre ile atanır.

(3) YÖK kararı üzerine Üniversitede; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmadan, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan eğitim-öğretim açılabilir. Uzaktan eğitime ilişkin olarak YÖK'ün belirlediği usul ve esaslar uygulanır.

(4) Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık, doktora eşdeğer düzeyde olup bu uzmanlık eğitimleri 3/9/2022 tarihli ve 31942 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre yürütülür.

Kontenjanların belirlenmesi ve başvuru

MADDE 7- (1) Lisansüstü program kontenjanları, YÖK tarafından belirlenen lisansüstü programlarda görev alabilecek öğretim üyesi sayısı ve mevcut öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak tezli yüksek lisans ve doktora programları için öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı sayısı en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları danışmanlıkları hariç en fazla 16 öğrenci olacak şekilde belirlenir. Ancak, YÖK ile yapılan protokol dâhilinde ve üniversite-sanayi iş birliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50'ye kadar artırılabilir.

(2) Yüksek lisans ve doktora programları ile sanatta yeterlik çalışmasına, hangi lisans ve yüksek lisans programlarından mezun olanların başvurabileceği ve kontenjan bilgileri ABD/ASD kurulunun önerisi ve **(Değişik ibare:RG-27/3/2026-33206)** EYK'nin kararı üzerine Rektörlük onayı ile kesinleşir.

(3) Yabancı uyruklu adaylar ve lisans eğitimini tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulüne ilişkin usul ve esaslar Senato tarafından belirlenir.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 8- (1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda

almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora programı adayları için eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili enstitü ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK'nin onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derslere devam, sınavlar, ders notları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı programa ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır. Bilimsel hazırlık dersleri not dökümü belgesinde görünür ancak kayıtlı olduğu lisansüstü program not ortalamasına katılmaz.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıl olup bu sürenin sonunda bilimsel hazırlık programındaki tüm dersleri başarı ile tamamlayan öğrenciler kabul edildikleri programa başlayabilirler. Yaz öğretimi bu süreye dâhil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişiği kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 9- (1) Yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere kayıtlı olduğu enstitü ABD/ASD kurulunun onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu enstitü ABD/ASD başkanlığı tarafından yürütülür. Özel öğrenci kabul koşulları ve bu konudaki diğer hükümler Senato tarafından belirlenir.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 10- (1) **(Değişik:RG-27/3/2026-33206)** Üniversite içindeki başka bir enstitü ABD/ASD'de veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış olan başarılı öğrenci, eşdeğer diploma programına yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

(2) Yatay geçiş yapılabilecek programlar, kontenjanlar ile başvuru koşulları ABD/ASD kurulu kararı ile ilgili enstitüye bildirilir, EYK kararıyla kesinleşir ve ilan edilmek üzere Rektörlüğe bildirilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans hariç, yüksek lisans programlarında normal öğrenim süresinin son bir yılında; doktora/sanatta yeterlik programlarında ise normal öğrenim süresinin son iki yılında yatay geçiş yapılamaz.

(4) Yatay geçiş değerlendirmesi, ilgili ABD/ASD kurulu kararı ile enstitüye bildirilir. Yatay geçiş işlemi, ilgili EYK kararı ile kesinleşir.

(5) Yatay geçiş yoluyla kabul edilen öğrencilerin dosyası ilgili enstitüden istenir ve intibak işlemleri yapılır.

(6) ABD/ASD kurulu, ilgili öğrencinin başvurduğu programa intibakı sonrası ek dersler almasını önerebilir.

(7) YÖK tarafından tanınan yurt dışı yükseköğretim kurumlarının, yatay geçiş yapılmak istenen programa eş değer programlarından başvuru yapılabilir. Tezsiz programlardan tezli programlara yatay geçiş yapılamaz.

Lisansüstü programlara kayıt

MADDE 11- (1) Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin kayıt işlemi belirtilen tarihlerde olması koşuluyla istenen belgelerin aslının ya da onaylı örneğinin ilgili enstitüye şahsen ya da yasal temsilcileri veya noter onaylı özel vekâletname ile yetkilendirilmiş temsilcileri aracılığıyla teslim edilmesi gerekir. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar kayıt haklarını kaybederler. Kesin kayıt yaptırmayan adayların yerine ilan edilen günlerde yedek adaylar başarı sırasına göre kayıtlarını yaptırırlar.

(2) Gerçeğe aykırı beyana ve/veya sahte veya tahrif edilmiş belgeye dayalı olarak kesin kayıt yaptıranların kayıtları tespit edilmesi halinde iptal edilir. Mezun olanların diploma dâhil tüm belgeleri de iptal edilir. Öğrenci katkı payı/öğrenim ücretleri geri ödenmez.

Programlar, dersler, sınavlar ve değerlendirme

MADDE 12- (1) Enstitü ABD/ASD'deki lisansüstü eğitim-öğretim planları, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer, UAD ve benzeri çalışmaları ile kredi toplamlarından oluşur. Bu öğretim planları Senato tarafından kararlaştırılan asgari içeriğe uymak şartı ile ilgili enstitü kurulunda görüşülerek onaylanır.

(2) Bir yarıyılıda hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin doktora veya eşdeğeri lisansüstü eğitim mezunu hangi öğretim elemanları ile 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi uyarınca görevlendirilen araştırmacılar tarafından verileceği, ilgili enstitü ABD/ASD başkanlarının önerileri üzerine EYK tarafından belirlenir.

(3) Lisansüstü programların kredi veya YÖK tarafından ilgili programın yer aldığı diploma düzeyi ve alan için Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak Senato tarafından belirlenen AKTS kredisine göre oluşturulmasında aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değeri, bir yarıyıl devam eden dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır. Ulusal kredi değeri yarım bir değer olarak oluşan dersler için ulusal kredi değeri bir üst rakama yuvarlanır.

b) Bir lisansüstü dersin yarıyıl AKTS kredi değeri, ilgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak hesaplanır. 25 saatlik öğrenci faaliyeti 1 AKTS kredisi olarak hesaplanır.

(4) Öğrencilerin daha önce aldığı ve başarılı olduğu lisansüstü derslerin muafiyet işlemlerinde dersin alındığı tarihe bakılmaksızın gerekli işlemler Üniversitenin ilgili kurulları tarafından karara bağlanır.

(5) Lisansüstü eğitim-öğretime kayıtlı öğrencilerin, bilimsel araştırma yöntemleri/teknikleri dersine ek olarak araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersi daha almaları zorunludur.

(6) Enstitü kurulu tarafından onaylanan dersler içinden hangilerinin öğrencilerin ders programlarında yer alacağına, öğrenci ile birlikte öğrencinin danışmanı karar verir. Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, enstitü ABD/ASD başkanı tarafından yapılır.

(7) Yeterlik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, kâğıt ortamında ve tüm adaylara eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kâğıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin olarak YÖK tarafından belirlenen ilkeler uygulanır.

Ders kaydı, muafiyet, ders seçme ve ders tekrarı

MADDE 13- (1) Lisansüstü programlara kayıtlı öğrenciler, her yarıyıl için akademik takvimde belirtilen tarihlerde ve varsa adlarına tahakkuk eden katkı payını/öğrenim ücretini ödedikten sonra ders kayıt işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdür.

(2) Ders kaydını akademik takvimde belirtilen süreler içinde yaptıramayan bir öğrenci, eğitim-öğretim döneminin ilk haftası içinde mazeretini yazılı olarak ABD/ASD'ye bildirmesine müteakip, ABD/ASD kurulunun kararı sonrasında EYK tarafından uygun görülmesi halinde, varsa tahakkuk edecek katkı payını/öğrenim ücretini ödeyerek ders kaydını yaptırabilir.

(3) Yabancı uyruklu öğrenciler, kayıtlı oldukları tezli, tezsiz ya da uzaktan eğitim-öğretim programları için ilgili mevzuat hükümleri kapsamında Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ücretleri ödeyerek kayıt işlemlerini yerine getirmek zorundadırlar.

(4) Öğrenciler ödemeleri gereken katkı payı, öğrenim ücreti, ders ücreti ve materyal ücretlerini ödemedikleri takdirde o dönem için kayıt yaptıramaz ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Ayrıca, öğrencinin kayıt yaptırmadığı bu süreler azami öğrenim süresinden sayılır.

(5) Yatay geçiş yoluyla veya lisansüstü programlar arası geçiş yaparak gelen veya aynı programdan daha önce ilişiği kesilip (mezuniyet hariç) tekrar kayıt hakkı kazanan öğrencilerin daha önce aldığı ve başarılı olduğu lisansüstü derslerin ya da diğer faaliyetlerin/uygulamaların muafiyet

işlemlerinde, muaf tutulacak dersler, ilgili lisansüstü eğitimde asgari olarak alınması gereken kredili derslerin %50'sini geçemez. Enstitüdeki zorunlu dersler bu muafiyet hesabına dâhil değildir. Muafiyet hesabı sonrasında çıkabilecek küsuratlı notlarda virgülden sonra yer alan beş ve yukarısı rakamlar en yakın üst tam sayıya, virgülden sonra yer alan dört ve aşağısı rakamlar en yakın alt tam sayıya yuvarlanır. Muafiyet talebinde bulunacak öğrencilerin kesin kayıt tarihinden itibaren en geç ders kayıt dönemi sonuna kadar bir dilekçe ile birlikte şahsen ya da yasal temsilcileri veya noter onaylı özel vekâletname ile yetkilendirilmiş temsilcileri aracılığıyla enstitüye başvurmaları gerekir. Başvuru dilekçesinin ekine, daha önce öğrenim görülen yükseköğretim kurumu tarafından onaylanmış ders içerikleri ve transkript eklenmesi gerekir. Muafiyet talebi, ABD/ASD kurulunun teklifi üzerine ilgili EYK tarafından beş iş günü içerisinde karara bağlanır.

(6) Yüksek lisans derecesiyle kabul edilen doktora/sanatta yeterlik öğrencileri, yüksek lisans eğitim-öğretimi sırasında aldıkları dersler için muafiyet talebinde bulunamazlar.

(7) Tezli yüksek lisans programına kesin kayıt yaptıran öğrenci, 12 nci maddenin beşinci fıkrasında ifade edilen zorunlu derslerden muafiyet için ders kayıt bitiş tarihine kadar ilgili enstitüye başvurabilir. Başvuru ekine daha önce öğrenim görülen yükseköğretim kurumu tarafından onaylanmış ders içerikleri ve transkript eklenmesi gerekir. Muafiyet talebi, ilgili EYK tarafından beş iş günü içerisinde karara bağlanır.

(8) Doktora/sanatta yeterlik programına kesin kayıt yaptıran öğrenci, almak zorunda olduğu "Gelişim ve Öğrenme" ile "Öğretimde Planlama ve Değerlendirme" derslerinden muafiyet için ders kayıt bitiş tarihine kadar ilgili enstitüye başvurabilir. Başvuru ekine daha önce öğrenim görülen yükseköğretim kurumu tarafından onaylanmış ders içerikleri ve transkript eklenmesi gerekir. Muafiyet talebi, ilgili EYK tarafından beş iş günü içerisinde karara bağlanır.

(9) Öğrenciler, ilgili ABD/ASD kurulları tarafından belirlenen zorunlu derslerden başarısız oldukları takdirde bu zorunlu dersleri tekrar almak zorundadırlar. Seçmeli derslerden başarısız olan öğrenciler ise, aynı dersleri tekrar alabilecekleri gibi danışman onayı ile başka seçmeli derslere kayıt yaptırabilirler. Yeni alınan seçmeli ders başarısız olunan bir önceki seçmeli dersin yerine sayılır.

(10) Farklı bir programdan derse kayıt; ilgili ders/dersler aynı enstitü içinde farklı bir programda ise danışman onayı, farklı bir enstitü veya diğer yükseköğretim kurumlarından olması durumunda danışman onayı, ABD/ASD kurulu kararı ve EYK kararı ile yapılır.

Derslere devam zorunluluğu ve sınavların değerlendirilmesi

MADDE 14- (1) Teorik ve uygulamalı derslere devam zorunludur. Öğrenci, derslerin en az %70'ine devam etmek zorundadır.

(2) Lisansüstü programlarda tez savunma sınavları, doktora yeterlik sınavları ve tez izleme komitesi toplantıları salt çoğunluğun fiilen sınavda yer alması şartıyla, ABD/ASD üzerinden ilgili enstitüye geçerli bir mazeret sunarak katılamayacağını beyan eden diğer jüri üyesinin/üyelerinin bulunduğu mekândaki sesli ve görüntülü iletişim teknolojileri kullanılarak da yapılabilir. Bu durumlarda sınava fiilen katılmayan jüri üyesinin değerlendirme sonucunun ilgili enstitüye on iş günü içerisinde gönderilmesi gerekir.

(3) Yarıyıl sonu ve bütünleme sınavları akademik takvimde belirtilen tarih aralığında olmak üzere öğrenci bilgi sistemine işlenir. Süresi içerisinde girilemeyen notlar için öğretim elemanının gerekçeli dilekçesi ile ABD/ASD kurulunun kararı sonrasında EYK kararıyla not girişi yapılır.

Sınav notuna itiraz

MADDE 15- (1) Öğrenci; ilgili dersin sınav sonuçlarının ilanından itibaren üç iş günü içinde bağlı olduğu ABD/ASD'ye dilekçe ile başvurarak sınav kâğıdının yeniden incelenmesini isteyebilir. ABD/ASD maddi bir hata yapıp yapılmadığının belirlenmesi için sınav kâğıdını ilgili dersin sorumlu öğretim elemanına inceletir ve sonucu öğrenciye tebliğ eder.

(2) Öğrenci maddi hata itirazına karşı yapılan inceleme sonucunun kendisine tebliğinden itibaren üç iş günü içerisinde bağlı olduğu ABD/ASD'ye başvurarak kâğıdının esastan incelenmesini talep edebilir. İlgili EYK tarafından belirlenen, sorumlu öğretim elemanı dışında, ilgili ABD/ASD öğretim elemanlarından oluşan en az üç kişilik komisyon, cevap anahtarı ve/veya diğer sınav kâğıtları ve dokümanları ile karşılaştırmalı olarak esastan inceleme yapar. Not değişiklikleri ilgili EYK kararı ile kesinleşir. Not değişikliği ile ilgili kurul kararı, ilgili ABD/ASD'ye bildirilir.

(3) Öğrenci bilgi sisteminde açıklanan başarı notlarında herhangi bir maddi hatanın yapılmış olduğunun belirlenmesi halinde, dersin öğretim elemanı ilgili ABD/ASD'ye başvurarak düzeltme talebinde bulunur. Bu talep, ilgili ABD/ASD tarafından değerlendirilir. Eğer varsa not değişikliği veya düzeltmeler ilgili EYK'de görüşülüp karara bağlanır. EYK kararı ilgili ABD/ASD'ye bildirilir.

Ders başarı notu

MADDE 16- (1) Sınavlar 100 üzerinden verilen puanlar ile değerlendirilir.

(2) Öğrencilerin başarı notunun hesaplanmasında mutlak değerlendirme sistemi kullanılır.

(3) Bir lisansüstü dersinden başarılı sayılmak için, o dersin yarıyıl sonu/bütünleme sınavı notunun tezli ve tezsiz yüksek lisans programları için 100 puan üzerinden en az 70 puan; doktora ve sanatta yeterlik programlarında ise 100 puan üzerinden en az 80 puan olması gerekir. Bilimsel hazırlık programı kapsamında alınan dersler, UAD ve seminer dersi için öğrenciler, dersi yürüten öğretim elemanı/elemanları tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(4) Notların değerlendirilmesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Öğrencinin ders başarı notu, bunların karşılığı olan harf notu, katsayısı ile bu notların başarı değerlendirmesi aşağıda gösterilmiştir:

<u>Başarı Notu</u>	<u>Harf Notu</u>	<u>Katsayı</u>	<u>Tezli/Tezsiz Yüksek Lisans</u>
90-100	AA	4,00	Başarılı
80-89	BA	3,50	Başarılı
70-79	BB	3,00	Başarılı
0-69	FF	0	Başarısız
0	F1, F2	0	Başarısız

<u>Başarı Notu</u>	<u>Harf Notu</u>	<u>Katsayı</u>	<u>Doktora/Sanatta Yeterlik</u>
90-100	AA	4,00	Başarılı
80-89	BA	3,50	Başarılı
0-79	FF	0	Başarısız
0	F1, F2	0	Başarısız

b) Diğer notlar şunlardır:

1) F1 notu; öğrencinin yarıyıl içinde derse devam koşulunu yerine getirmemesi nedeniyle yarıyıl sonu sınavına giremeyeceği durumlarda verilir. Öğrenci dersi tekrar aldığı anda devam koşulu aranır.

2) F2 notu; öğrencinin yarıyıl içinde derse devam koşulunu ve dersin diğer gereklerini yerine getirdiği ancak yarıyıl sonu sınavına girebileceği halde sınava girmedeği durumlarda verilir.

3) MF (Muaf) notu; muaf edilen dersler için verilir.

4) BL (Başarılı) notu; not ortalamasına katılmayan derslerden başarılı olan öğrenciye verilir.

5) BZ (Başarısız) notu; not ortalamasına katılmayan derslerden başarısız olan öğrenciye verilir.

Kayıt dondurma ve ek süre

MADDE 17- (1) Kayıt, devam, uygulama ve sınav koşullarından herhangi birini mazereti nedeniyle yerine getiremeyen öğrencinin hakları, talepte bulunması ve bu talebin ilgili yönetim kurulu tarafından kabul edilmesinden sonra, mazereti süresince saklı tutulur. Bu süre boyunca öğrenci eğitim-öğretime ara vermiş sayılır ve eğitim-öğretim faaliyetleri ile sınavlara katılamaz. Bu süre sonunda öğrenci kaldığı yerden öğrenimine devam eder. Kayıt dondurma koşulları Senato tarafından belirlenir.

(2) Öğrenciler haklı ve geçerli bir mazerete dayanarak EYK kararı ile bir defada en çok iki yarıyıl ve öğrenim süresi boyunca toplam olarak en çok dört yarıyıl kayıt dondurabilir. Kayıt dondurulan süre azami öğrenim süresinden sayılmaz. Ancak rahatsızlığı ve tedavi sürecinin devam etmesi nedeniyle kayıt dondurma talebinde bulunan öğrenciler ile hükümlü öğrenciler için mazereti EYK tarafından değerlendirilerek azami öğretim süresinden sayılmadan dört yarıyıldan fazla kayıt dondurulabilir.

(3) EYK tarafından, afet ve salgınlarda tez aşamasındaki öğrencilerine talepleri halinde bir dönem, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları durumunda bir dönem daha olmak üzere en fazla iki dönem ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

İlişik kesme

MADDE 18- (1) Aşağıda belirtilen durumlarda öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir:

- a) Bu Yönetmelikte yer alan, kayıt olduğu programın yükümlülüklerini yerine getirmeyenler.
 - b) Azami öğrenim süresi içinde eğitimini tamamlayamayanlar.
 - c) 2547 sayılı Kanununun 54 üncü maddesine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası alanlar.
 - ç) Üniversiteye kayıt-kabul koşullarını yerine getirmediği sonradan anlaşılanlar veya kayıt esnasında sunduğu belgelerin veya verdiği bilgilerin yanlış ya da eksik olduğu tespit edilenler.
- (2) Öğrencilerin Üniversite ile ilişkilerinin kesilmesi kendi ayrılma talepleri üzerine de olabilir. Bu takdirde öğrencilerin kayıtlı buldukları enstitüye yazılı olarak başvurmaları yeterlidir.
- (3) İlişkileri kesilen öğrencilerin ödemiş oldukları katkı payı/öğrenim ücretleri iade edilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Genel esaslar

MADDE 19- (1) Tezli yüksek lisans programı birinci ve ikinci öğretim olarak yürütülebilen, en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması veya buna eşdeğer bir derece almış ve öğretim görmüş olanlar ile lisans eğitim-öğretimini yurtdışında tamamlamış ve diploma denkliği YÖK tarafından onaylanmış olanların başvurabileceği bir programdır.

(2) Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama, sanat alanında sanat yapıtlarını yorumlama, değerlendirme ve üretme yeteneği kazanmasını sağlamaktır.

(3) Tezli yüksek lisans programı toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla 12 nci maddenin beşinci fıkrasında belirtilen zorunlu dersler hariç en az kredili 7 ders, bir seminer dersi, UAD'ler ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi, UAD'ler ve tez çalışması başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim yılı için 60 AKTS kredi iken toplam **(Ek ibare:RG-27/3/2026-33206) en az 120 AKTS kredisinden oluşur.** Danışman ataması yapılan öğrenci her yarıyıl için UAD'ye kayıt yaptırır.

(4) Öğrencinin alacağı derslerin en çok iki tanesi lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca enstitü ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 20- (1) Yüksek lisans programına başvurabilmek için adayların;

- a) Lisans diplomasına,
- b) Başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak üzere Senato tarafından belirlenecek ALES puanına, sahip olmaları gerekir.

(2) Konservatuvar (Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi) programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ABD/ASD'ye öğrenci kabulünde ALES şartı aranmaz.

(3) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diğer hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz.

(4) Yüksek lisans programlarına yalnız ALES puanı ile öğrenci kabul edebileceği gibi ALES puanına ek olarak lisans not ortalaması, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucu da değerlendirmeye alınabilir.

(5) Üçüncü fıkradaki adayların değerlendirme işlemleri için;

- a) Mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, ALES veya ALES eşdeğer puanı 70 olarak hesaplamalara dâhil edilir.
- b) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

(6) Konservatuvar (Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi) programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki

ABD/ASD'deki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularında Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

a) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,

b) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,

c) Engel düzeyi %40 ve üzeri "yaygın gelişimsel bozukluk" (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,

başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil puanı olarak Üniversite tarafından aranan yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

(7) Her program için belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından, en çok asıl sayısı kadar yedek aday ilanda belirtilir.

(8) Bütünleşik yüksek lisans programına başvuruda adayların lisans genel not ortalamasınının 100 üzerinden en az 75 puan olması, önceki yarıyıl/yıllardaki bütün dersleri alıp başarmış olması ve ilgili programa müracaat ettiği dönemdeki ALES puanı koşulunu sağlaması gerekir.

(9) Öğrenciler, bütünleşik yüksek lisans programına en erken lisans eğitim-öğretiminin yedinci yarıyılı başında ve sadece kayıtlı oldukları lisans programının bütünleşik yüksek lisans programına başvurabilirler.

(10) Bütünleşik yüksek lisans programından gelerek tezli yüksek lisans programına kayıtlı öğrencilerin eğitim-öğretim ve diğer süreçlerine ilişkin hükümler Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

Süre

MADDE 21- (1) Tezli yüksek lisans programının süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, lisansüstü derslere kayıtlı olduğu ilk yarıyıldan başlamak üzere her yarıyıl kayıt yaptıırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(3) Kayıtlı olduğu programın mezuniyet için gerekli koşullarını sağlayan öğrenci tezli yüksek lisans programından en az üç yarıyılı tamamlamak şartı ile erken mezun olabilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 22- (1) Tezli yüksek lisans programında, enstitü ABD/ASD kurulu, her öğrenci için Üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; öğrencinin danışmanı ile beraber belirlediği tez konusunu da en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez konusu EYK onayı ile kesinleşir.

(2) Tez danışmanı, Senatonun belirleyeceği niteliklere sahip öğretim elemanları arasından seçilir. 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da tez danışmanı olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati ve EYK'nin kararı şarttır. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde EYK tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir.

(3) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 23- (1) Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından belirlenen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur. Öğrencinin tez savunma sınavına girebilmesi için Senato tarafından kabul edilen yayın şartını yerine getirmesi gerekir.

(2) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi ABD/ASD'ye teslim eder. ABD/ASD kurulu tez danışmanının önerilerini dikkate alarak tez savunma sınavı tarihi, sınav yeri ve jüri önerisi ile birlikte tezi enstitüye gönderir.

(3) Yüksek lisans tez jürisi ve sınav tarihi EYK onayı ile kesinleşir. Asil jüri, biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Yedek jüri, yine en az biri Üniversite dışından olmak üzere iki yedek öğretim üyesinden oluşur.

(4) Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez EYK'ye gönderilir.

(5) Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı bir oturum yaparak tez hakkında jüri üyelerinin raporlarını da dikkate alarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü ABD/ASD başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(7) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Verilen düzeltme süresi öğrencinin azami süresine dâhil değildir. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(9) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Diploma

MADDE 24- (1) Tez sınavında başarılı olmak, genel not ortalaması 100 üzerinden en az 70 olmak ve Senato tarafından belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. EYK talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ABD/ASD'deki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(3) Tez, üç ay içinde elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Genel esaslar

MADDE 25- (1) Tezsiz yüksek lisans programı birinci, ikinci ve uzaktan öğretim olarak yürütülebilen, en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan, lisans diploması veya buna eşdeğer bir derece almış ve öğretim görmüş olanlar ile lisans çalışmalarını yurt dışında tamamlamış ve diploma denkliği YÖK tarafından onaylanmış olanların başvurabileceği bir programdır.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programı toplam 30 ulusal kredi ve 60 AKTS olmak koşulu ile en az on ders ve bir dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci dönem projesi dersinin alındığı yarıyıldan itibaren dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı/başarısız olarak değerlendirilir.

(4) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans derslerinden seçilebilir.

(5) Senato tarafından belirlenen esaslara göre tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanabilir.

(6) Program kapsamında alması gereken zorunlu, seçmeli dersler ve dönem projesini alan öğrencilere ikinci yarıyılın sonunda başarısız olunan en fazla üç ders için ayrıca sınav hakkı tanınır. Bu sınavlar ilgili yarıyıl sonu sınavlarını takip eden on iş günü içinde yapılır.

Başvuru ve kabul

MADDE 26- (1) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmayabilir, ALES puanı istenildiği takdirde taban puan Senato tarafından belirlenir ve 20 nci maddedeki hükümler uygulanır.

Süre

MADDE 27- (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

Danışman atanması

MADDE 28- (1) Tezsiz yüksek lisans programında ilgili enstitü ABD/ASD kurulu her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak doktora derecesine sahip bir öğretim elemanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler.

Diploma

MADDE 29- (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan, genel not ortalaması 100 üzerinden en az 70 olan ve Senato tarafından belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ABD/ASD programının YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, başvurdukları yükseköğretim kurumunca tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler EYK kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Genel esaslar

MADDE 30- (1) Doktora programının amacı; öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırmaktır.

(2) Doktora programı ders planı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir ulusal krediden ve bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS kredisi olmak koşuluyla enstitü zorunlu dersleri olan "Gelişim ve Öğrenme" ile "Öğretimde Planlama ve Değerlendirme" dersleri hariç en az kredili 7 ders, seminer, UAD'ler, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere **(Ek ibare:RG-27/3/2026-33206)** en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de enstitü zorunlu dersleri olan "Gelişim ve Öğrenme" ile "Öğretimde Planlama ve Değerlendirme" dersleri hariç en az 42 ulusal kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, UAD'ler, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam **(Ek ibare:RG-27/3/2026-33206)** en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Doktora programlarında enstitü ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(4) Lisans ve yüksek lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(5) Doktora programları ikinci ve uzaktan öğretim olarak açılmaz.

(6) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

Başvuru ve kabul

MADDE 31- (1) Doktora programına başvurabilmek için adayların;

a) Tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve başvurduğu programın puan türünde en az 55 ALES veya ALES eş değer puanına sahip olmaları gerekir. Ancak; doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz ve bu adayların değerlendirme işlemleri için:

1) Mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, ALES puanı 70 olarak hesaplamalara dâhil edilir.

2) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

b) Tıp, dış hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları **(Ek ibare:RG-27/3/2026-33206)** hariç en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 ALES puanına sahip olmaları gerekir. **(Ek cümle:RG-27/3/2026-33206)** Başvuru aşamasında; lisans diploması ile başvuranların lisans not ortalamasının 100 üzerinden en az 65, yüksek lisans diploması ile başvuranların ise yüksek lisans not ortalamasının 100 üzerinden en az 75 olması gerekir.

c) Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamasının 100 üzerinden en az 80 ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 80 ALES puanına sahip olmaları gerekir.

(2) Başvurularda, öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüzlük not sisteminden farklı ise öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı not dönüşüm tablosuna göre yüzlük not sistemine dönüştürülür.

(3) Her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat ve/veya yazılı sınav değerlendirmesi yapılır. Mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 100 tam puan üzerinden 60 ve üzerinde puan alan her bir aday için;

a) Lisans diploması ile başvuranlar için; lisans mezuniyet not ortalamasının %25'i, ilgili puan türünde ALES veya eş değer puanının %50'si, mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i,

b) Yüksek lisans diploması ile başvuranlar için; lisans mezuniyet not ortalamasının %10'u, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i, ilgili puan türünde ALES veya eş değer puanının %50'si, mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i, alınarak doktora giriş puanı hesaplanır.

(4) Hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans eğitimi yapılan dış hekimliği, eczacılık, veteriner ve tıp fakültesi mezunları ile Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında uzmanlık yetkisi kazanmış olan ve doğrudan doktora programına başvuran adaylar için, mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 100 tam puan üzerinden 60 ve üzerinde puan alan her bir aday için lisans mezuniyeti not ortalamasının %25'i, ilgili puan türünde ALES puanının veya temel tıp/DUS temel bilimler puanının %50'si, mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i alınarak doktora giriş puanı hesaplanır.

(5) Doktora giriş puanı lisans derecesiyle kabul edilenler için en az 80; yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için en az 65 olan adaylar ABD/ASD için ilan edilen kontenjanlara puan sırasına göre sıralanarak başvurulan programlara yerleştirilirler. Doktora giriş puanları eşit olan adaylardan ilgili puan türündeki ALES puanı yüksek olan ALES puanları da eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Her program için belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından en çok asil sayısı kadar yedek aday ilanda belirtilir.

(6) Giriş sınav jürisi ilgili ABD/ASD kurulu önerisi ve EYK kararı ile belirlenen ilgili ABD/ASD'de görevli üç veya beş asil ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Gerekli hallerde, giriş sınav jürisi ilgili enstitü müdürünün önerisi ile Üniversite içinden veya başka bir yükseköğretim kurumunda görev yapan öğretim üyelerinden ABD/ASD önerisi şartı aranmaksızın Rektörlük onayı ile oluşturulabilir.

(7) Hazırlık sınıfları hariç, en az on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

(8) ALES puanının %50'sinden az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı Senato tarafından belirlenir. Yalnız ALES puanı ile de öğrenci kabul edebilir. ALES'e eş değer kabul edilen ve Yükseköğretim Kurulunca ilan edilen eş değer puanlar Senato kararı ile yükseltilebilir.

(9) Konservatuvar (Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi) programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ABD/ASD'lere öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Ancak Senato kararı ile ALES puanı aranabilir. ALES puanı istenildiği takdirde taban puan ve değerlendirmeye dair diğer hususlar Senato tarafından belirlenir.

(10) Doktora programına öğrenci kabulünde anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eş değerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eş değerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir.

Temel tıp bilimleri doktora programlarına başvuru

MADDE 32- (1) Temel tıp bilimleri doktora programlarına başvurabilmek için adayların:

a) Tıp Fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve en az 50 TUS temel tıp puanına veya ALES sayısal puan türünde en az 55 puana sahip olmaları gerekir.

b) Tıp Fakültesi dışı alanlardan başvuran adayların yüksek lisans diplomasına (veya dış hekimliği/veteriner fakültesi lisans diplomasına) ve ALES sayısal puan türünde en az 55 puana veya DUS temel bilimler puanından en az 50 puana sahip olmaları gerekir.

(2) Temel tıp puanı; TUS'ta Temel Tıp Bilimleri Testi-1 puanının %70'i ile Klinik Tıp Bilimleri puanının %30'u toplanarak hesaplanır.

(3) Adayların başarı sıralaması, temel tıp veya ALES puanı yanında; lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması, mülakat ve/veya bilimsel değerlendirme sonuçlarına göre yapılır. Bu değerlendirme kriterleri ile başvuru için adayların sağlaması gereken diğer belgeler (referans mektubu, neden doktora yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar ve benzeri) Senato tarafından belirlenir.

(4) Adayların YÖK veya ÖSYM tarafından kabul edilen yabancı dil sınavlarından, anadili dışındaki bir dilden en az 55 puan almış olmaları gerekir. Programın niteliğine göre bu puan, Senato kararıyla artırılabilir.

(5) TUS temel tıp/DUS temel bilimler puanı veya ALES puanının, değerlendirme hesaplamasında %50'den az olmamak kaydıyla, hangi oranda dikkate alınacağı Senato tarafından belirlenir. Üniversite, yalnızca temel tıp/DUS temel bilimler puanı veya yalnızca ALES puanı ile öğrenci kabul edebilir.

Süre

MADDE 33- (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslere kayıt olduğu yarıyıldan başlamak üzere, her yarıyıl kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla tamamlayan, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları şartıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(5) Doktora programına kayıtlı öğrencilerin kredisiz olan “Gelişim ve Öğrenme” ile “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme” derslerini almaları zorunludur. Kredisiz olan ve tez döneminde de alınabilecek bu dersleri başarı ile tamamlayamayanlar tez savunma sınavına alınmazlar.

Danışman atanması

MADDE 34- (1) Enstitü ABD/ASD kurulu her öğrenci için Üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını enstitüye önerir. Tez danışmanı EYK kararıyla kesinleşir. Tez danışmanının en geç birinci yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur.

(2) Tez danışmanı, YÖK’ün lisansüstü program açılabilmesi ve yürütülmesine dair ilkelerini dikkate alarak Senatonun belirleyeceği niteliklere sahip öğretim elemanları arasından seçilir. 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da tez danışmanı olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati ve EYK’nin kararı şarttır.

(3) Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde EYK tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir.

(4) Dış hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir.

(5) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

Yeterlik sınavı

MADDE 35- (1) Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir.

(2) Programa yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü ABD/ASD kurulu tarafından önerilen ve EYK tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda EYK karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Sınavların ağırlıkları ile notlarının hesaplanmasında Senato kararları uygulanır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü ABD/ASD başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölgülerden bir sonraki yarıyıldaki tekrarı için sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(6) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK kararıyla belirlenecek bu dersleri başarmak zorundadır.

(7) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az kredili 7 dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 36- (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için enstitü ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü ABD/ASD içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 37- (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü ABD/ASD başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Bu savunmada, tez önerisi reddedilen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrencinin tez izleme komitesi, ocak-haziran ve temmuz-aralık olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, tez izleme komitesi toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Öğrenci tezini teslim edene kadar her dönem tez izleme komitesi toplantısına katılmak zorundadır. Toplantıya katılmayan veya toplantısı yapılmayan öğrenci başarısız sayılır. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 38- (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından kabul edilen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur. Öğrencinin tez savunma sınavına girebilmesi için en az üç adet başarılı tez izleme komitesi ve Senato tarafından kabul edilen yayın şartını yerine getirmesi gerekir.

(2) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi ABD/ASD'ye teslim eder. ABD/ASD kurulu tez danışmanının önerilerini dikkate alarak tez savunma sınavı tarihi, sınav yeri ve jüri önerileri ile birlikte tezi enstitüye gönderir.

(3) Doktora tez jürisi ve sınav tarihi EYK onayı ile kesinleşir. Asıl jüri üçü öğrencinin tez izleme komitesi üyesi ve en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda EYK karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yedek jüri, yine en az biri kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere iki öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(4) Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez EYK'ye gönderilir.

(5) Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü ABD/ASD başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili

enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Tez düzeltme sürecinin ders kayıt dönemlerine denk gelmesi durumunda ders kayıt işlemlerini de yapar. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

Doktora diploması

MADDE 39- (1) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını ABD/ASD başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak, genel not ortalaması 100 üzerinden en az 80 olmak ve Senato tarafından belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. EYK başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Doktora diploması üzerinde enstitü ABD/ASD'deki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(4) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde enstitü tarafından doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

ALTINCI BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Genel esaslar

MADDE 40- (1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eş değeri bir yükseköğretim programıdır.

(2) Sanatta yeterlik programı tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için toplam 21 ulusal kredi ve bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS krediden olmak koşuluyla en az kredili yedi ders, UAD'ler, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere **(Ek ibare:RG-27/3/2026-33206)** en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için ise en az 42 ulusal kredilik on dört ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere **(Ek ibare:RG-27/3/2026-33206)** en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Lisansüstü dersler, ilgili enstitü ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden; yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(4) Sanatta yeterlik programları ikinci ve uzaktan öğretim olarak açılmaz.

Başvuru ve kabul

MADDE 41- (1) Sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için adayların lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları, Müzik ve Sahne Sanatları, güzel sanatlar fakülteleri ve konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanlar dışında, sanatta yeterlik programına yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES sözel puan türünde en az 55, lisans derecesiyle başvuran adayların ise ALES sözel puan türünde en az 80 puandan az olmamak koşuluyla Senato kararı ile belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir. **(Değişik cümle:RG-27/3/2026-33206)** Yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların yüksek lisans not ortalamasının 100 üzerinden en az 75, lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların ise lisans mezuniyet not ortalamasının 100 üzerinden en az 80 puan olması gerekir.

(2) Sanatta yeterlik programına başvuracak adayların, sanatta yeterlik programlarına kabulünde, ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ALES puanı, yüksek lisans not ortalaması ile mülakat/yetenek sınavı/portfolyö incelemesi sonucu birlikte değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye

ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken referans mektubu, neden sanatta yeterlik yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar ve benzeri diğer belgeler Senato tarafından belirlenir.

(3) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir. Konservatuvar (Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi) programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ABD/ASD'deki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularda Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

a) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,

b) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,

c) Engel düzeyi %40 ve üzeri "yaygın gelişimsel bozukluk" (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,

başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil puanı olarak Üniversite tarafından aranan yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

(4) Üniversite yalnız ALES puanı ile de öğrenci kabul edebilir. ALES'e eşdeğer kabul edilen ve Yükseköğretim Kurulunca ilan edilen eş değer puanlar Senato kararları ile yükseltilebilir. Ancak, konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ABD/ASD'ye öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz.

Giriş sınavı

MADDE 42- (1) Güzel sanatlar fakülteleri, konservatuvarlar (Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi) ve diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların başvurularında, öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüzlük not sisteminden farklı ise öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması Senato tarafından onaylanan esaslara göre yüzlük not sistemine dönüştürülür.

(2) Her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat ve/veya yazılı sınav değerlendirmesi yapılır. Mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 60 ve üzerinde puan alan her bir aday için;

a) Lisans diploması ile başvuranlarda, lisans mezuniyet not ortalamasının %25'i, yetenek sınavı sonucunun %50'si, portfolyo incelemesi ile mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i,

b) Güzel sanatlar ile konservatuvarın (Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi) ilgili ASD'lerine yüksek lisans diploması ile başvuran sanatta yeterlik adaylarında, lisans mezuniyet not ortalamasının %10'u, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i, yetenek sınavı sonucunun %50'si, portfolyo incelemesi ile mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i,

alınarak sanatta yeterlik giriş puanı hesaplanır.

(3) Güzel sanatlar fakültesi/konservatuvar (Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi) mezunu olmayan adayların başvurularında, öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüzlük not sisteminden farklı ise öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması Senato tarafından onaylanan esaslara göre yüzlük not sistemine dönüştürülür. Her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat ve/veya yazılı sınav değerlendirmesi yapılır. Mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 60 ve üzerinde puan alan her bir aday için; lisans diploması ile başvuranlarda, lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i, yetenek sınavı sonucunun %20'si, portfolyo incelemesi ile mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %15'i ve ilgili puan türünde ALES veya eşdeğer puanının %50'si alınarak sanatta yeterlik giriş puanı hesaplanır.

(4) Sanatta yeterlik giriş puanı, lisans derecesiyle kabul edilenler için en az 80, yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için en az 65 olan adaylar, ABD/ASD için ilan edilen kontenjanlara, puan sırasına göre sıralanarak başvuru programlarına yerleştirilirler. Sanatta yeterlik giriş puanları eşit olan adaylardan ilgili puan türündeki ALES veya eşdeğer puanı yüksek olan, ALES puanları da eşit ise

lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Her program için belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından, en çok ilan edilen asil sayısı kadar yedek aday ilanda belirtilir.

(5) Giriş sınav jürisi ilgili ABD/ASD önerisi ve EYK kararı ile belirlenen ilgili ABD/ASD'de görevli üç veya beş asil ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Gerekli hallerde, giriş sınav jürisi ilgili enstitü müdürünün önerisi ile Üniversite içinden veya başka bir yükseköğretim kurumunda görev yapan öğretim üyelerinden ABD/ASD önerisi şartı aranmaksızın Rektörün onayı ile oluşturulabilir.

Süre

MADDE 43- (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu lisansüstü programa ders kaydı yaptığı ilk yarıyıldan itibaren her yarıyıl kayıt yaptıırıp yaptıımadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya öngörülen en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin program ile ilişığı kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişığı kesilir.

(4) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 44- (1) Enstitü ABD/ASD başkanlığı her öğrenci için danışmanlık yapacak Üniversite kadrosunda bulunan, ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların yürütülmesi için bir danışman önerir. Danışman ve öğrencinin birlikte belirleyeceği tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların konusunu ve başlığını enstitüye önerir, bu öneriler EYK kararı ile kesinleşir. En geç birinci yarıyılın sonuna kadar danışman atanması zorunludur. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak gerekir. İkinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından da doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir.

Yeterlik sınavı

MADDE 45- (1) Sanatta yeterlik öğrencisinin temel konular ve sanatta yeterlik çalışmasıyla ilgili konularda derinliğine bir bilgiye ve bilgiyi yorumlama kapasitesine sahip olup olmadığına yönelik yapılan yeterlik sınavının esasları şunlardır:

a) Derslerini başarıyla tamamlayan lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci, en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci ise en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına alınır. Belirtilen bu süreler içerisinde yeterlik sınavına girmeyen öğrenci, yeterlik sınavından başarısız sayılır. Yeterlik sınavına ilk kez girecek öğrenciler için yeterlik sınavları yarıyıl sonu sınavlarını izleyen en geç bir ay içinde olmak üzere güz ve bahar yarıyıllarında yılda iki kez yapılır.

b) Yeterlik sınavları, ABD/ASD kurulu tarafından önerilen, EYK tarafından onaylanan ve sürekli görev yapan ABD/ASD başkanı ile dört öğretim üyesinden müteşekkil beş kişilik sanatta yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Sanatta yeterlik komitesi, beş asil ve iki yedek öğretim üyesinden oluşan yeterlik sınav jürisini seçer ve ABD/ASD aracılığıyla enstitüye bildirir. Danışman bu jürinin doğal üyesidir. Asıl jüri üyelerinden en az ikisi ve yedek jüri üyelerinden en az biri farklı bir yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumunun ilgili bir ABD/ASD alanından seçilir. Jüri üyeleri kendilerine tebligat yapıldığı tarihten itibaren, varsa mazeretlerini bir hafta içinde enstitüye bildirir. Mazereti olan üyenin yerine yedek üye davet edilir.

c) Yeterlik sınavı, aynı gün içinde olması kaydıyla yazılı, sözlü, uygulamalı veya bunların bileşimi şeklinde iki bölüm halinde yapılır. Bu sınavlarda başarılı sayılabilmek için, yazılı, sözlü, uygulamalı veya bunların bileşimi şeklinde yapılan sınavların her birinden, 100 tam puan üzerinden en az 80 alınması gerekir. Yeterlik sınavı jüri üyeleri öğrencinin yazılı, sözlü veya uygulama sınavlarındaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, sanatta yeterlik komitesi ve ilgili ABD/ASD başkanlığınca, yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Sanatta yeterlik komitesi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, ilgili programda asgari olarak alınması gereken toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. İlk girdiği yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, başarısız olduğu bölüm/bölmelerden takip eden yarıyıl içerisinde ABD/ASD kurulunca belirlenen yeni bir tarihte tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin enstitüden ilişkisi kesilir.

Tez izleme komitesinin oluşturulması

MADDE 46- (1) Sanatta yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK kararı ile sınav tarihini izleyen en geç bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanının yanı sıra, enstitü ABD/ASD içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının olması durumunda, ikinci tez danışmanı, dilerse komite toplantılarına izleyici olarak katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, zorunlu hallerde ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK kararı ile üyelerde değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 47- (1) Sanatta yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrencinin, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini, tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunması gerekir. Tez önerisini altı ay içinde savunmayan öğrencilerin önerisi reddedilmiş sayılır.

(2) Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu, sözlü savunmadan en az 15 gün önce komite üyelerine dağıtır. Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, ilgili ABD/ASD başkanlığınca, tez önerisi savunmasını izleyen üç iş günü içinde, ilgili enstitüye bir tutanakla bildirilir. Düzeltme istenmesi halinde öğrenciye bir ay süre verilir. Bu süre sonunda da kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen nihai karar, son tez önerisi savunmasını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye yeni bir tutanakla tekrar bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen veya geçerli bir mazereti olmaksızın bu maddede belirtilen sürelerde tez önerisi savunmasına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Herhangi bir sebeple danışmanı ve/veya tez konusu değişen öğrenciye ek süre verilmez, geçen süre azami süresinden sayılır.

(5) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için, tezini teslim edene kadar tez izleme komitesinin, ocak-haziran ve temmuz-aralık ayları arasında birer defa olmak üzere, yılda iki kez toplanması zorunludur. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce, komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda, o ana kadar yapılan çalışmaların bir özeti ve bir sonraki çalışma dönemi için yapılacak çalışma planı açıklanır. Öğrencinin tez çalışması, tez izleme komitesi tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tez izleme komitesi raporu en geç komite toplantısının yapıldığı dönemin sonunda ABD/ASD kurul kararı ile enstitüye bildirilir. Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(6) Tez önerisi savunması, tez izleme komitesi toplantısı olarak değerlendirilemez.

(7) Tez önerisinin kabul edildiği ocak-haziran veya temmuz-aralık ayları arasında tez izleme komitesi toplantısının yapılması şartı aranmaz.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 48- (1) Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni ilgili Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazarak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur. Öğrencinin tez savunma sınavına girebilmesi için en az üç başarılı tez izleme komitesi raporu sunulması ve Senato tarafından kabul edilen yayın şartını yerine getirmesi gerekir.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasının savunmasından önce ve düzeltme verilen tez ve çalışmalarda ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini/çalışmasını tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez EYK'ye gönderilir.

(3) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dâhil beş asıl ve en az biri yurt içi veya yurt dışından başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı kişiden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(4) Jüri üyeleri, tezin veya metnin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav; öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(5) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü ABD/ASD başkanlığınca sınavı izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Verilen düzeltme süreleri öğrencinin azami süresine dâhil değildir. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(6) Tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olamayan öğrencilere talepleri halinde gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 49- (1) Genel not ortalaması 100 üzerinden en az 80 olan ve Senato tarafından belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlayan sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye YÖK tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi, sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. EYK başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) İlgili Enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 50- (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 2547 sayılı Kanun, ilgili mevzuat hükümleri ve YÖK kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 51- (1) 24/9/2023 tarihli ve 32319 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mersin Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) **(Değişik:RG-27/3/2026-33206)** Bu Yönetmelik hükümleri, yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla tezli yüksek lisans programlarına kayıtlı olan öğrenciler ile doktora ve sanatta yeterlik programlarına kayıtlı olup yeterlik sınavını başarmış olan öğrencilere uygulanmaz.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen durumda olan öğrencilere 51 inci madde ile yürürlükten kaldırılan Mersin Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Yürürlük

MADDE 52- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 53- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Mersin Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	14/12/2025	33107
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	27/3/2026	33206